

Posudek na magisterskou diplomovou práci Matěje Křepinského *Interpretace základních problémů národních dějin v dílech čelných představitelů albánského národního hnutí*, Praha 2020, 172 s., rkp.

Hned úvodu posudku se sluší poznamenat, že předkládaný spis má – jak v rovině symbolické, tak v rovině faktické – pro českou albanistiku i pro české historické bádání o regionech, ve kterých je či bylo albánské etnikum usídleno, nemalý, byť zatím pouze především symbolický význam. Pokud se nemýlím, jde v České republice po dlouhých letech o první magisterskou diplomovou práci, jejíž autor se věnuje albánské historii, přičemž vychází převážně z albánských pramenů a z albánské sekundární literatury. Nemíním přehánět a kreslit vzdušné zámky, přesto opatrně vyslovuji naději, že jsme se odevzdáním Křepinského diplomové práce a – jak pevně věřím i její úspěšnou obhajobou – o několik ne zcela bezvýznamných kroků přiblížili k možnosti znovu oživit český historický výzkum o vývoji albánského etnika a jeho státních celků. Jinými slovy: Nedaleko od sebe se dnes ocitly oba konce přetržené niti symbolizující jistě významnou, ale současně také nadměru křehkou tradici českého bádání o albánských dějinách. Můžeme doufat, že se snad v blízké době dočkáme navázání oné pomyslné niti, která byla před čtrnácti lety přetržena předčasnou smrtí Pavla Hradečného.

Hledáme-li klíčové výrazy, které by mohly charakterizovat přístup Matěje Křepinského k výzkumu zvoleného tématu a následně i ke psaní předkládaného textu, pak v úvahu přicházejí především slova svědomitost, serióznost, solidnost, zodpovědnost, systematickosti a ovšem také rozvážnost, disciplinovanost a nikoliv na posledním místě pracovitost. Na druhé straně ovšem tato nepochybná pozitiva jakoby autorovi trochu svazovala ruce, zužovala jeho tvůrčí prostor, redukovala jeho kreativitu, mechanizovala jeho analytické postupy, ochuzovala jeho vyjadřovací prostředky. Bohatost jazyka, kterou text z oboru humanitních věd umožňuje a nabízí, je svedena na vyjadřování někdy připomínající odborný výklad o bakteriích či striktně vědecký spis o mechanice pohybu měsíců Jupitera.

Diplomovou práci o podílu protagonistů albánského národního hnutí na vytváření příběhu národních dějin M. Křepinský koncipoval s rozmyslem. Jako naddimenzovaná či dokonce zcela nadbytečná se může zdát druhá kapitola. Její název rozhodně slibuje více, než

v ní nalezneme. Více než výkladem o „myšlenkovém rámci albánského národního hnutí“ je korektním, nikoliv však přespříliš invenčním, za to však pro čtenáře až bolestně zdlouhavým pojednáním o základních meznících albánského národotvorného procesu, převážně sestaveným na základě několika titulů sekundární literatury, která je i českému odbornému publiku běžně dostupná. Autor v ní čtenáře seznamuje s informacemi, které snadno mohl včlenit do výkladu v rámci dalších kapitol. Naopak jako funkční a zdařilé hodnotím zařazení přílohy pojednávající ve formě obširných encyklopedických hesel o hlavních tvůrčích albánského historického narativu. Solidně je napsán úvod v práci. Křepinský nepředstírá, že by provedl obsáhlejší rešerši jednotlivých typů teoretických prací o vzniku moderních národů. Korektně shrnuje základní teoretické postuláty Hrochovy ve světě uznávané koncepce, o kterou se pak snaží v dalším výkladu opírat. Autor ovšem také rezignoval na možnost zvolenou teoretickou maticí na základě vlastního výzkumu v dílčích aspektech modifikovat či čtenáře alespoň upozornit, nakolik je či není v případě albánské etnogeneze funkční a proč.

Jádro práce tvoří třetí, skoro stostránková, dále vnitřně členěná kapitola. Autor se v ní podrobně zabýval hlavními epizodami a postavami postupně zkonstruovaného albánského historického příběhu. Na tomto místě je třeba ještě jednou vyzdvihnout, že M. Křepinský využíval své jazykové kompetence a analyzoval dobová umělecká, publicistická a vědecká díla, která se časem stala fundamentálními opusy při tvorbě albánského historického příběhu, v albánských originálech či jejich vědeckých edicích v albánštině.

Také výklad, s nímž se seznámíme ve třetí kapitole, je někdy příliš zdlouhavý, poněkud popisný, občas zabíhá k líčení a opakování nedůležitých aspektů. Až kontrastně s tím působí autorova lakoničnost ve shrnujícím závěru, kde takřka nevyužil nejen možnosti odpovídat na nabízející se otázky, ale rezignoval i na možnost takové otázky vůbec formulovat. Nedozvíme se tak například, v čem je konstrukce albánského příběhu v regionálním i celoevropském kontextu originální, která další národní hnutí silně ovlivnila vědecká produkce dobových zahraničních historiků či které klíčové příběhy albánského historického příběhu jsou jen víceméně pozměněnými výpůjčkami od blízkých či vzdálenějších etnik. M. Křepinský se také neodvážil podrobněji posoudit, jakých proměn před balkánskými válkami zformovaný albánský historický narativ po sto letech doznal a co z něj a proč zůstává dodnes živé. Při diskusích nad jednotlivými částmi textu autor na mé podněty

v tomto ohledu nereagoval. Přiřítám to jeho výše zmíněné korektnosti a solidnosti, které mu nedovolovaly pustit se do úvah a hodnocení postrádajících příslušnou faktografickou základnu.

O diplomové práci, kterou hodnotím jednoznačně pozitivně, se paradoxně vyslovuji především kriticky. Vracím se tedy raději k myšlence vyjádřené v prvním odstavci posudku. Text předložený M. Křepinským považuji za zodpovědně a velmi solidně zpracovaný, především faktografický příspěvek k poznání jednoho z významných rysů albánského národního hnutí, který má především pro českého čtenáře vysokou informativní hodnotu. Znalosti a dovednosti Matěje Křepinského prokázané v předkládané diplomové práci skýtají naději, že by se právě on, díky své jazykové kompetenci a pracovitosti, poté, co překoná dětské nemoci zpravidla provázející počátek vědecké dráhy, mohl stát jedním z protagonistů renesance českého bádání o historii Albánců a jejich státních celků.

Diplomovou práci Matěje Křepinského jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze, 18. 5. 2020

prof. PhDr. Jan Pelikán, CSc.